

HPV kodutest emakakaelavähi sõeluuringu täiendava meetodina: randomiseeritud pilootuuring

Emakakaelavähi sõeluuringu osalusmäär Eestis on püsivalt alla 50%. Mitmetes riikides on kodutestimise võimaluse lisamine aidanud suurendada sõeluuringu osalusmäära.

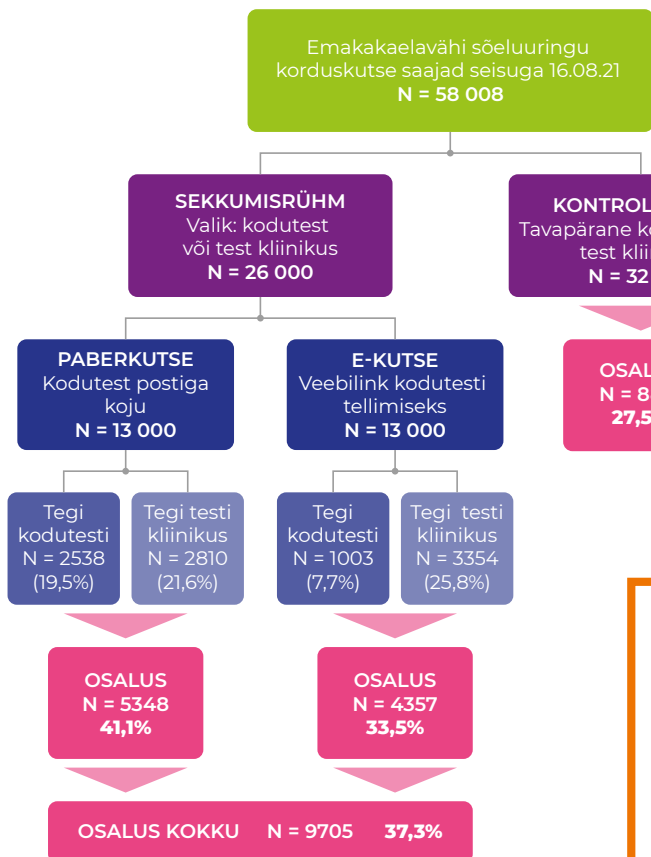
Uuringu eesmärk: hinnata HPV kodutestimise mõju riikliku emakakaelavähi sõeluuringu osalusmäärale.

Metoodika ja korraldus

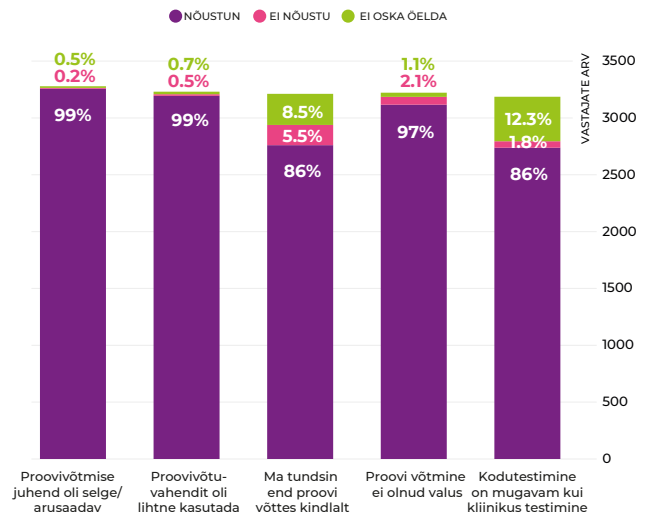
- Uuringusse kaasati sõeluuringu sihtrühma naised, kes ei olnud augustiks 2021 veel testi teinud (kokku 58 000 naist)
- Juhuslikult valiti sekkumisrühma 26 000 naist, kellele korduskutses pakuti valikut teha HPV kodutest või test kliinikus
- Sekkumisrühm randomiseeriti kaheks: pooltele saadeti kodutest postiga koju, pooltele anti võimalus tellida kodutestimise komplekt veebikeskkonnas
- Ülejäänud 32 000 naist olid kontrollrühmas ja said tavapärase sõeluuringu korduskutse
- Kodutesti proovivõtuvahend oli Qvintip ja osalejatel paluti täita ka lühike küsimustik
- Kõigi naistega, kellel kodutesti tulemusena leiti kõrge riski HPV, võeti personaalselt ühendust ja anti juhised vajalikeks lisauuringuteks
- Kõrge riski HPV leiust informeeriti ka naise perearsti, kellel paluti vajadusel lisauuringuid meelde tuletada
- Uuringupartnerid: Tervise Arengu Instituut, Tervisekassa, SYNLAB Eesti OÜ, Tartu Ülikooli Kliinikumi ühendlabor

Tulemused

- Suurim osalus (**41%**) oli rühmas, kus kodutest saadeti postiga koju (vt joonis 1)
- Veebikeskkonnast kodutesti tellimise rühmas oli osalusmäär **34%**
- Kodutestimise võimaluseta rühmas oli osalusmäär ainult **28%**
- Seega suurendas kodutesti võimaluse pakkumine osalusmäära kokku keskmiselt ligi 10% võrra**
- Üle **95%** pidas kodutesti kasutamist lihtsaks ja valutuks. Üle 85% tundis ennast proovi võttes kindlalt ja pidas kodutestimist mugavamaks kui kliinikus testimist (vt joonis 2)
- Vaid **3,5%** kodutesti teinud naistest eelistab edaspidi kliinikus testimist

Joonis 1. Uuringurühmade moodustamine ja osalus

Joonis 2. Kodutesti kasutajakogemuse hinnang

Järeldused

- Kodutesti pakkumine suurendas märkimisväärselt sõeluuringu osalusmäära
- Eriti tõhus oli kodutesti proovivõtuvahendi saatmine koju
- Valdav enamus soovib kodutestimise võimalust ka tulevikus
- Uuringu tulemused näitavad selgelt, et HPV kodutestimine tuleb lisada riiklikusse emakakaelavähi sõeluuringu programmi Eestis**